

יפי מעבירה אצבעות רועדות על הפלומה הבהירה של הפיצית שלה. "ילדה שלי, ילדה מדהימה ומושלמת. סוף סוף באת". היא פועה לתוך האוזן הדקייה שלה. "באת לכאן בדיוק בזמן, את יודעת באיזה כבוד גדול תזכי עוד מעט? את תהיי הנכדה הראשונה שתישא את שמה של סבתא שלנו. בעוד יומיים, אבא שלך יעלה לתורה ויקרא לך נחמה בת ר' אביגדור, נחמי שלי".

הפיצית, כך יפי מחליטה לכנות אותה בינתיים, מכורבלת בזרועותיה, עיניה עצומות וכל השלווה שבעולם שוכנת בפניה הזעירות.

יפי מרגישה ברגעים אלו שיותר מזה היא לא צריכה מאום. רק להתכרבל ככה עם התינוקת שלה, בשלווה אין סופית, וללחוש לה באוזן כמה היא אהובה ומשמחת.

רק כמה דקות חולפות ויללת אמבולנס שגרתית חודרת בבוטות לתוך השלווה. יפי מתעלמת מהצופר המצרר. ממשיכה להתבונן בעניין רב בפלא שבידיה, ללטף את הפנים הקטנטנות. אך בחלוף עוד כמה רגעים, עולים הדים מבוהלים מן המסדרון, מפוגגים את הקסם. קולות צורמים, שלא מתאימים למחלקה הכי שמחה בשערי צדק, חודרים מבעד לבועת השלווה.

כשנשמעות יללות סירנה נוספות, ויולדת נכנסת לחדר, נבקעת הבועה של יפי והתינוקת באופן סופי. תחושה לא מובנת שואבת בצינור שחור ואימתני את כל האושר. לא מותירה ממנו אפילו טיפה אחת.

“אל תשאלי, אמא, כן, ממש הרגע”. שכנתה לחדר מדברת בקולי קולות ומבעד לוילון יכולה יפי להבחין בתנועות ידיים נסערות. “תאונה קטלנית. אומרים שזה אברך מירושלים והוא פצוע אנוש. אומרים שהיה שם גם ילד מעורב בתאונה. פצוע קשה”.

יפי קמה מהמיטה. ידיה, שגם קודם היו חלשות, רועדות כעת בלי שליטה. באינסטינקט אימהי, היא מניחה את הקטנה בעריסה השקופה, מבינה שהידיים שלה הן לא מקום בטוח.

“מי זה הפצוע האנוש בתאונה?” היא מנסה לשאול, אבל מיתרי הקול שלה לא משתפים פעולה. היא יוצאת למסדרון, כמעט מגששת באפילה, לא מבינה מהו החושך הפתאומי שנפל עליה. מי זה? שיענו לה כבר! היא חייבת לדעת שזה לא אביגדור. חייבת, כי הלב שלה לוחש לה דברים מפחידים, ולפני שהיא מספיקה לאחוז בקיר או במפתן, החושך מתגבר והיא צונחת על רצפת המסדרון הקרה.

אחר כך היא מוצאת את עצמה שוב על המיטה, שתי אחיות לידה, הידיים שלה תפוסות, ומבט מהיר מגלה לה שהיא מחוברת לעירוני ביד אחת, ולזרוע השניה מוצמד מד לחץ דם.

“מה קרה לי?” הפה שלה שורף מיובש.

“התעלפת, מאמי, הברזל שלך נמוך מאד, ובטח את בלי אוכל ושתייה”. האחות מעיפה מבט למגש המלא שעומד ליד מיטתה. “את ארבע שעות אחרי לידה. למה קמת בלי לקרוא לנו?”

“רציתי... רציתי לדעת”, בבת אחת היא נזכרת בסיבה בשלה יצאה למסדרון ושוב נהיה לה שחור בעיניים. “מי זה הפצוע בתאונה?”

“אה, נבהלת מהבלגן. אוי ואבוי, מאמי, תשמרי על עצמך”. האחות מלטפת לה את הזרוע. הראש של יפי מנסה להתרומם ונשאר רפוי וחסר כוח על הכרית. היא מחכה שהאחות תגמור לסדר את העירוני ותצא מהחדר, ואז מושיטה יד אל השידה, נוטלת משם את הטלפון, מחייגת בקושי לאביגדור. כמו שחששה, הוא לא עונה לה.

היא מתעקשת. מחייגת שוב ושוב, ואביגדור לא עונה. בטלפון שלו מופיעות עכשיו עשרים שיחות שלא נענו, מיפי, שמחזיקה את עצמה בכוח לא להתעלף שוב. רק לחשוב בצלילות איך היא מגיעה לאביגדור או לפצוע האנוש שנאבק עכשיו על חייו. מנסה להרגיע את עצמה בכוח, שאין קשר, אין שום קשר בין התאונה לאביגדור. זה רק בראש שלה, ראש של יולדת תשושה וחרדה.

■ ■ ■

ריני מזנקת מהמיטה בבהלה. ליבה הולם בפראות. היא נושמת עמוקות. מנסה להירגע. לתת לעצמה הסברים לדופק המהיר מדי. אלישע צורח בחוץ, הטלפון מצלצל מבפנים. והיה החלום המבעית, שבגללו הקיצה בבהלה כזו.

היא קמה ליטול את ידיה. אבא מדבר על ליבו של אלישע, מנסה להפיס את דעתו, ללא הצלחה מרובה. ריני שבה לחדרה, הטלפון שחדל מלצלצל פוצח במנגינה מחודשת.

”בוקר טוב, ריני”. קולה של שפרה רענן. ”לא הערתי אותך, נכון? אמרת לי שגם בחופש את קמה בשש”.

”כן”, ריני צוחקת. ”השעון הביולוגי הפגום שלי לא נותן לי לישון בחופשות ובשבתות. שש - זה שש. בלי התחשבות”.

היא מציצה אל השעון וכמעט מסמיקה. שבע וחצי עכשיו. מה קרה לשעון שלה? שפרה לא תדע מתי היא באמת קמה הבוקר, כמו שלא תדע למה נרדמה רק בארבע לפנות בוקר. לא רק שפרה, אף אחד לא יידע מה גרם לשנתה לנדוד הלילה, ובעוד הרבה לילות נוספים.

אלישע מגביר את צרחותיו וריני מקווה שהקולות לא מסתננים מבעד לטלפון. אלישע הוא ילד מופלא. צרחות? זה מהילד של השכנים.

”אז רק רציתי להזכיר לך שמתאספים היום בתשע בדיוק בסמינר. את זוכרת שהתנדבנו, כן?”

“מה השאלה?” ריני מגחכת. איך תשכח? רודפת תעסוקות שכמותה. בחודש הראשון של החופשה עבדה עד ארבע כמדריכה בקייטנות. ובערב עבדה כמוכרת בחנות שכונתית. הבנים היו בלימודים, נפתלי בישיבה. אבא בכולל, ואמא - בעבודה שלה אף פעם אין חופשות. השגרה נשמרה, רק לריני היה חופש וזה היה מצוין.

אבל אחר כך הגיע בין הזמנים, והביא איתו אל הבית תוהו ובוהו. היא יודעת שזה מוזר לשנוא חופש. יודעת שכל החברות שלה מחכות לבין הזמנים ולתוכניותיו בכליון עיניים. אבל אלו החיים שלה, כך הם היו תמיד. שונים. אחרים. לא שגרתיים. בשבילה הדבר הטבעי ביותר הוא לשנוא את החופשה ולהתגעגע לשגרה.

בעוד כמה ימים היא תתחיל את שנתה האחרונה בסמינר ובינתיים, היא ששה על כל תעסוקה ומתנדבת לכל מטרה, בלי לבדוק מה זה דורש ממנה. העיקר שיהיה לה במה למלא עוד יום של חופשה. לכן הצטרפה לקבוצה שהתנדבה לארגן את תוכנית הפתיחה של כיתות א'.

היא מתלבשת ומתפללת, מתעלמת מההמולה שמעבר לדלת. רק כשאבא יוצא עם הבנים ומשתרר סוף סוף שקט, היא יוצאת אל המטבח, מכינה לעצמה לחמניה ותפוח לדרך.

יש לה זמן ללכת ברגל, והיא מעדיפה תמיד את ההליכה הרגלית על פני נסיעה באוטובוסים דחוסים. תמיד היא יוצאת מהבית אפופת מחשבות, לא מספיקה להשתעמם ומוצאת שהגיעה ליעד.

מרחוק היא מבחינה בחברותיה, מתגודדות ליד שער הסמינר, משוחחות בקולות רמים ותנועות ידיים נסערות. מה קורה שם ליד השער? למה הן עומדות בחוץ?

הן לא רואות אותה מתקרבת, ממשיכות לדבר בסערה, הבהלה מניפה את זרועותיהן לכל עבר. ולפני שהיא מספיקה להעלות השערות פרועות, היא שומעת שברי מילים שמבהירים לה היטב את הכל. “תאונה קטלנית”, “שטיינברג”, “פצוע אנוש”, “ריני”, “ו”היה שם ילד בן ארבע”.

ופתאום נהיה שקט, הדרך נגמרה. מדבר עצום מימדים משתרע מולה, ממלא את כל האופק, וחבורת הבנות שהבחינה בה, מאוחר מדי, לוטשת

בה עיניים. בחורה אחת, ששכחה את הטקט בבית, קוראת בבהלה: "מה את עושה כאן בכלל?"

היא באמת לא צריכה להיות כאן. הקריאה הזו מנערת אותה מהקיפאון שאחז בה לרגע. היא מוצאת את עצמה פונה ימינה, במקום לפנות לאחור ולחזור מהר הביתה, לבדוק את פשרן של המילים האיומות ששמעה, להפריך מהר את השמועות חסרות ההגיון.

הלב שלה, שתמיד לוחש לה דברים, לוקח אותה עכשיו בכוח ימינה. צווח בקול מקפיא דם: לברוח, ריני, לברוח. לברוח כמה שיותר מהר! והיא נענית לו הפעם. אחר כך אמא שלה תגיד מה שהיא תמיד אומרת: זה מה שקורה למי ששוכח להשתמש בשכל. נכון. אמא שלה צודקת.

היא כמעט רצה, עוצרת בלי נשימה מול הפנימיה של הינדי, מקלט מספר אחד שלה. עולה לקומה שתיים. דופקת על הדלת כמעט בפראות. הדלת נפתחת מיד. ביילי, חברה של הינדי עומדת שם, בווה בה בבהלה. ריני אפילו לא חושבת על כך שהמראה שלה מבהיל. היא רק צריכה מקלט. דחוף.

"אוי", ביילי מניחה יד על הלב. "את להיות בת דודה של הינדי, יס?"
"יס". עונה ריני, חיוורת, נשענת על המפתן ברגליים רועדות. "איפה הינדי?"

"אוי, אי אם סורי, הינדי לא פה. הינדי לנסוע לטבריה לבריס מילה של בן דוד, היא לחזור הנה רק במאוחר בלילה."

"טוב", ריני חסרת סבלנות. "אפשר להיכנס?"

"להיכנס?" המבט של ביילי תווה אך לא סקרן. "נאו פרובלם, בבקשה, אני לצאת עכשיו ללימודים שלי. את להיות מרגיש כאן בבית."

ביילי מכירה אותה, יודעת שהיא מרגישה לגמרי בבית בחדר של הינדי. נערה טקטית ביילי. תמיד מפנה את החדר כשריני מגיעה ונותנת להן פרטיות. גם עכשיו היא לא שואלת שום שאלה מיותרת. רק מעיפה בה עוד מבט מוטרד, ואז מארגנת בזריזות את המיטה שלה, לוקחת את התיק, אומרת שלום ומסתלקת. משאירה לה את המקלט פרטי ופנוי.

ריני לא מפעילה את הראש. גם אם יש בו שכל, היא לא רוצה להשתמש בו. עכשיו היא עייפה מאד. מאד. היא רק רוצה לישון.

היא בוחנת את המיטה הנקייה והמסודרת של הינדי, ויודעת שזה בסדר, הינדי תספוג גם את זה. היא מגיפה את התריס, סוגרת את החלון. נועלת את הדלת ומוציאה את המפתח. נכנסת מתחת לפוך של הינדי. תמיד היא ישנה כך, בחורף ובקיץ. מדליקה מזגן כשצריך ונכנסת מתחת לפוך, ששומר עליה ואוטם אותה מכל הצדדים.

רק מתחת לפוך היא מרגישה איך היא רועדת, מכאב, מפחד, וגם מעייפות וחולשה. היא מרגישה צמרמורות שעולות ויורדות בה, הנה היא גם מתחילה לפהק. היא באמת עייפה, הלילה לא הצליחה להירדם עד ארבע לפנות בוקר, ההדים הכעוסים שבקעו את דלת חדרה הנעולה לא הניחו לה לישון. אפילו האטמים שתחבה לאוזניה לא סיננו את הקולות. וכשסוף סוף נרדמה - תקפו אותה החלומות, היא היטלטלה מחלום לחלום עד שצלצול הטלפון הקיץ אותה.

מילא, עכשיו היא תשלים את השעות החסרות. יש לה זמן. הינדי תחזור רק בלילה, ואף אחד לא אמור לחוש בחסרונה. זו המחשבה האחרונה שהיא חושבת לפני שהיא צוללת לתוך שינה עמוקה, נטולת חלומות.

“אביגדור?” יפי נושפת נשיפה כל כך קולנית, שהיא בטוחה שכל המחלקה שומעת אותה. אביגדור חי. הוא נושם. הוא עונה לטלפון. ואין, אין קשר בינו לבין התאונה והפצוע האנוש שהובהל לכאן לטיפול נמרץ. גם כשיפי מבוהלת, הקול שלה נשאר שקט ולא מסגיר. בחופש אחד אצל סבתא, כשהיתה קטנה, נסתה להתאמן עם בנות דודות שלה על צעקות. זה היה משחק מגוחך כזה של ‘מי תצליח לצעוק הכי חזק’. הן ישבו בחצר הגדולה של סבתא וצרחו בקולות ניחרים. כשהגיע התור של יפי, כולן צחקו. יפי לא הצליחה לצעוק, אפילו שהתאמצה מאד, הפנים שלה האדימו והורידים בגרון בלטו מרוב מאמץ אבל הקול שלה נשאר שקט.

הרבה פעמים נוזפים בה ומבקשים שתרים בבקשה את הקול, אי אפשר לשמוע כשהיא לוחשת ככה. חושבים שהיא חסרת בטחון, ובעצם צודקים. לפחות טוב לילדים שלה שאמא שלהם אף פעם לא מפחידה אותם בצעקות.

“אביגדור, למה אתה לא מדבר?” היא תוהה לתוך השקט שבקו.

“כן”. הוא אומר.

“איפה אתה?”

“בבית”.

“מה אתה עושה?”

“נח”.

“ישנת? הערתי אותך? אתה מרגיש טוב?”

“כן”. אביגדור עונה לכל השאלות. זה הקול שלו, יפי בטוחה, אף אחד לא השתלט לו על הטלפון. אבל זה בכל זאת לא הוא, כאילו מישהו שאב ממנו את כל החיות. הוא יצא מכאן כל כך מאושר, מרחף מרוב אושר. דמיין ביחד איתה איך הילדים ישמחו כשישמעו שנולדה להם אחות. ואיזה שם יתנו לה בעוד יומיים, בשבת.

“אביגדור, מה קרה? איפה הילדים?”

“אצל אמא שלך”. אותו קול מונוטוני ממשיך להקפיא ליפי את הדם. “לא הלכת לקחת אותם?” כמה היתה רוצה לצעוק עכשיו, להבין מה קורה, לנער את אביגדור מתוך הקיפאון המוזר הזה. “לא”.

“למה? אביגדור. תסביר לי”.

התינוקת מתפתלת לה בידיים. משתנקת. יפי שומטת את הטלפון, משעינה אותה על הכתף, טופחת בעדינות על גבה. ואז מגלה את הראש של אמא שלה מציץ מהוילון המוגף.

“אמא!”

“יפי! מזל טוב, מותק”. אמא מחבקת אותה. לוקחת ממנה את התינוקת. “בובה. בובה קטנה. דומה לך כל כך”.

“אמא, מה קרה?” יפי לוכדת את החיוורון, את המתח בקול, את התנועות הנוקשות.

“אני לקחתי את טוביה לחיידר ואת מוישי לגן ובאתי לכאן”. אמא שלה עונה לא לעניין. “הייתי חייבת לראות אותך כבר. איך את מרגישה, יפי’לה?”

“התעלפתי”. יפי מתחילה לבכות. “היתה תאונה”.

“אז את יודעת”. אמא שלה מניחה את התינוקת בעריסה, מפנה ידיים לנחם את יפי.

“יודעת מה?” חבל שהיא לא יכולה לשאוג עכשיו.

“אה... אביגדור, הוא... היה שם.”

“היה עד ראייה? הוא נבהל?” אז זה הסיפור. אביגדור אדם רגיש, וכנראה המחזה היה נורא.

“יפילה, אולי תנוחי עכשיו?” אמא שלה מניחה את ראשה בעדינות על הכרית, מכסה אותה. “את חמש שעות אחרי לידה, יפי, לא טוב לך להתרגש ככה. את מזיקה לעצמך ולתינוקת המתוקה הזו. אני כאן איתך עכשיו, רוצה לראות אותך מתאוששת. אני שומרת על התינוקת ואת רק ישנה עכשיו. הכל בסדר והכל יהיה בסדר.”

הכל בסדר. אמא פה וזהו. יפי עוצמת עיניים. חולשה איומה נופלת עליה. היא לא רוצה לדעת עכשיו מה לא בסדר. היא רוצה עכשיו רק לישון, לשכוח מכל העולם, אפילו מאביגדור שנמצא בבית, ומשהו לא ברור מנקד את האושר בכתמים עכורים.

כשהיא מתעוררת, ראשה כבד עליה. היא עדיין מסוחררת, הפה שלה יבש וסוף סוף היא מרגישה שהיא רעבה.

“יפי, איך את מרגישה?” אמא כאן, התינוקת ישנה בעריסה. הכל בסדר. יפי נושמת עמוק.

“מה השעה, אמא?”

“אחת וחצי.”

“מה?” יפי מתרוממת בבהלה, והחדר מחשיך לרגע, מה יש לה? היא לא זוכרת חולשה כזו בלידות הקודמות. אבל היא חייבת לקום עכשיו, דברים לא ברורים מתרחשים והיא ישנה ארבע שעות. “התינוקת! היא היתה אמורה לאכול.”

“היא אכלה, ביקשתי מהאחות בקבוק.”

“אני אף פעם לא נתתי בקבוק, בטח לא ביום הראשון.” דמעות ממהרות להופיע בעיניים של יפי.

“תמיד יש פעם ראשונה. לתינוקת יהיה רק טוב שאמא שלה ישנה

והתחזקה. בואי תאכלי עכשיו". אמא שלה איתנה בדעתה כתמיד. האוכל נראה ומריח טוב, אבל יפי אוכלת בלי לחוש בטעם. מרק, עוף, ירקות מאודים, תה, עוגה. לפחות אמא תהיה מרוצה.

כשהיא מסיימת ומברכת, אמא שלה יוצאת להחזיר את המגש הריק לחדר האוכל. יפי מרגישה קצת יותר חזקה, היא קמה לעריסה לוקחת אליה את פיצית, מנסה לשאוב עידוד מהקטנה. "אני אחראית עלייך", היא לוחשת בבהילות, "ומה שלא יהיה, אני אשאר עכשיו חזקה בשבילך". "מה קרה, אמא?" היא יורה מיד כשאמא שלה חוזרת לחדר. "ספרי לי הכל".

היא עומדת עכשיו, הקטנה בידיה, נראית בדיוק כמו שהיא רוצה: חזקה ומאוששת. אולי כך יפסיקו לגונן עליה.

נראה שאמא שלה משתכנעת. "האברך שנפצע אנוש, הרב מיכאל שטיינברג, הוא... נפטר מפצעיו".

"אוי ואבוי. ברוך דיין האמת".

"והילד, בן ארבע, פצוע. אלישע בן תחיה. מתפללים עליו. אבא שלו היה אדם יקר וחשוב".

"זה עצוב מאד. אני לא מכירה. ואביגדור לקח את זה קשה?"

"מאד. איך לא?"

"עד כדי כך?" עוד פעם הדמעות. יפי מתקפלת על המיטה, מחבקת חזק את פיצית.

"הוא... יפי, הוא לא היה רק עד ראייה".

"חקרו אותו?" המוח של יפי צורח בבהלה, אבל היא לא שומעת, כי הלא-מודע עוטף אותה, מגונן, מרחיק מהאמת שעומדת לנחות עליה.

"חקרו, בוחן תנועה כבר היה שם, ועוד יחקרו". הקול של אמא שלה סדוק, היא מזיעה.

“מסכן”. יפי לוחשת. “זה לא בשבילו כל הסיפור הזה”.

“יפי”, אמא שלה מהוססת, מחליטה לחתוך בזהירות. “זה הרכב שלכם”.
“הרכב שלנו!” זה לא אביגדור. זה רק הרכב. “הרכב שלנו היה מעורב
בתאונה???”

אמא שלה מהנהנת.

“הרכב שלנו פגע באברך שנהרג?”

אמא שלה לוקחת ממנה את הקטנה, עכשיו המוח שלה ריק וגם הידיים.

■ ■ ■

הרכב עם הכרוז עושה מלאכתו נאמנה ולא פוסח על רחוב הפנימיה של
הינדי. קולו החזק והנוגע בוקע מבעד לתריס, חודר דרך החלון הנעול,
ונכנס מתחת לפוך העבה של הינדי. ריני מתהפכת בשנתה, הקול הנישא
מדגדג לה קלות את עור התוף, אך לא חודר לחלומותיה. היא ממלמלת
משהו, מתהפכת שוב וממשיכה לישון, עמוק.

מישהו מטלטל אותה בפראות, מטלטל ומטלטל. “די כבר, הלל, אלישע”.
היא ממלמלת. “עזבו אותי. צאו מפה. תנו לי לישון”.

“ריני, ריני, קומי, קומי”. הקול מלטף אותה, וגם הידיים. זה לא הקול של
האחים שלה וגם לא של אמא שלה. איפה היא? היא פותחת עיניים,
מתיישבת בבת אחת על המיטה של הינדי.

“מה... סליחה, הינדי, הייתי נורא עייפה”.

העיניים של הינדי מביטות בה, קרועות, מבוהלות.

“ריני”. היא לוחשת. למה היא לוחשת? מתיישבת לצידה, מחזיקה לה
את היד.

“ביילי אמרה שתחזרי בלילה”. ריני מבקשת להבין, להצטלל.

"עכשיו כמעט לילה, ריני, וכל העולם מחפש אותך". הינדי קמה, מרימה את התריס, השמיים המתכהים ממחישים לריני את דבריה של הינדי.

"מחפשים אותי? הייתי אמורה להיות בסמינר עד מאוחר, אני מהמארגנות של תוכנית הפתיחה לכיתות א'. אני הרבה פעמים מתעכבת אצל שפרה". היא ממלאת את האוויר הדחוס במילים ריקות.

"ריני". הינדי שוב קרובה אליה, מגששת מתחת לשמיכה, לוחצת לה את היד. "ריני, אבא שלך..."

"מה עם אבא שלי?"

"היתה תאונה בבוקר, אבא שלך היה מעורב בה".

"מה? אני לא מבינה כלום... הינדי, אני נורא צמאה". היא מרגישה יובש נוראי בפה, נזכרת שמאמול בערב היא בצום.

"אני אכין לך תה". הינדי קופצת מהמיטה, נמלטת מהחדר. ריני קמה באיטיות, מפרקת את הקוקו, אוספת אותה בחזרה ברישול, מחליקה על הבגדים המקומטים שלה ויוצאת אחרי הינדי לפינת התה.

"אבא שלי נפצע?"

הינדי לא מסתובבת אליה, הראש שלה נע מעלה ומטה. היא מערבבת את הסוכר בתה ולא מפסיקה.

"שבי". היא מסתובבת בסוף, מכוונת את ריני לשולחן העגול שבפינת התה. הפנים שלה שטופות דמעות, וריני לא רוצה להבין. שותה את התה בלגימות קטנטנות.

"ואלישע?" אלישע תמיד צמוד לאבא שלה, ברור לריני שגם הוא היה שם. ילד בן ארבע היה מעורב בתאונה... פצוע אנוש... מתעופפות סביבה ציפורים שחורות, מזכירות לה את המילים מהם נמלטה בבוקר.

"אלישע נפצע, הוא במחלקת ילדים בשערי צדק".

"ובאיזה מחלקה אבא שלי?"

הינדי שותקת.

“הינדי? איפה אבא שלי?”

הינדי מתקפלת לתוך עצמה. זה לא בשבילה, הסיפור הזה. היא אוהבת את ריני ואכפת לה ממנה. היא מוכנה להקריב הרבה בשבילה. ובכל זאת, פעמים רבות הרגישה שהסיפור של ריני גדול עליה בכמה מידות. ועכשיו, זה הר עצום ממדים, שהיא לא יכולה לטפס עליו, אפילו פסיעה אחת.

“הינדי!” ריני מטלטלת אותה. צועקת בהיסטריה, טיפות תה ניתזות על שתיהן.

“הכי טוב שתלכי לשרה ברמן”. הינדי בוכה.

ריני הולכת, בלי להסתובב לאחור, הרגליים נושאות אותה והיא נגררת למקלט מספר שתיים.

יפי ראתה פעם במוזיאון מיטת עינויים עשויה מסמרים, וזה מה שהיא מרגישה עכשיו, שוכבת על מיטה כזו והמסמרים דוקרים אותה ומכאיבים לה מאד. הטלפון שותק מאד, ישן בשלווה מדומה במרחק נגיעה, על השידה הצמודה למיטתה. היא רק צריכה להושיט יד ולקחת אותו. להתקשר לאביגדור, לסיים את השיחה המוזרה שנקטעה בבוקר, לשמוע אותו שוב, לוודא שהוא חי ונושם, להבין מה הוא מרגיש מאחורי השתיקה המבהילה שלו.

היא חייבת לשמוע אותו עכשיו. לבקש ממנו לבוא. יפי מרגישה שהיא צריכה אוויר דחוף. המיטה שלה ממוקמת בדיוק באמצע, וילונות חונקים מאגפים אותה משני הצדדים.

פיצית ישנה בשלווה שהיא לא מכירה. טוביה ומוישי היו תינוקות תובעניים וצרחניים, ואילו זו, נראה כאילו נולדה עם כל השלווה שבעולם. כשהיא רעבה - היא מזכירה את קיומה בציוצים ענוגים. יפי היתה רוצה עכשיו כמה צרחות הגונות, כאלו שישקיטו צרחות שלא מצליחות לצאת וגם לא להיבלע, תקועות לה בסרעפת ולא נותנות לה לנשום.

שוב היא מעיפה מבט לטלפון. אמא שלה מנמנמת על הכיסא ויפי לא רוצה לנהל לידה את השיחה עם אביגדור. גם לקום ולצאת החוצה היא פוחדת, הספיקה לה התעלפות אחת. כמה שלא נעים לה לחשוב על זה, היא מוצאת את עצמה מחכה בקוצר רוח שאמא שלה תתעייף ותלך הביתה. ואז היא תוכל סוף סוף להתקשר לאביגדור.

אבל אימה לא מתכוונת לעזוב. היא יושבת לצידה כבר משעות הבוקר,

שומרת על כל תנועה שלה בשבע עיניים. אמא דואגת לה, לא נותנת לאף אחד ולשום דבר להחליש אותה. מרפדת לה את הקן בזרדים רכים ונוחים, ויפי עוד מעיזה להרגיש מסמרים.

הנמנום הקל מסתיים, אמא שלה כמעט מזנקת מהכיסא. אולי חלמה חלום רע. גם יפי מרגישה בתוך חלום עמום ורע.

“יפי? את בסדר?”

“אמא”, יפי יושבת בנוקשות, מנדנדת רגליים באוויר, ולא צריכה להתאמץ לביים דמעות. “אני דואגת לטוביה ומוישי, הם לא רגילים להיות עם זרים, אולי תלכי להיות איתם?”

“הם בידיים הכי טובות שיש”. מנוחה שיפמן נוזפת בבת שלה. “את יודעת שהם מאד אוהבים להיות אצל פניני, את יודעת כמה תמר וציפי אוהבות אותם. הם מטופלים שם במסירות ומשחקים עם הקטנים של פניני, ושמחים מאד שנולדה להם אחות”. אמא שלה מצליחה לחייך. גם יפי מעוותת את פיה, אך במקום חיוך בורחת לה יבבה. מה יש לומר, אמא צודקת, הילדים שלה באמת אוהבים להיות בבית התוסס של אחותה הגדולה.

“מחר אביא אותם לבקר אותך”. מנוחה מבטיחה ליפי שלא מצליחה להירגע.

“אבל... אביגדור, אמא, למה הוא לא הגיע מהבוקר?” ולמה את שומרת על הטלפון שלא אוכל להתקשר אליו וכל הזמן מנסה להסיח את דעתי עם סיפורים לא מעניינים?

“אביגדור צריך להתאושש מהכל. שניכם צריכים להתאושש. זה לא פשוט, מה שקרה. תני לו את הזמן, יפ'לה. תני לעצמך זמן, זה יהיה מאחוריהם בסוף”.

מנוחה לא משכנעת את עצמה, אבל מרגישה שהיא חייבת בכל זאת לשכנע את יפי. אין לה מושג איך הילדה שלה הולכת לעבור את הנסיון הזה. אבל עכשיו היא מוכרחה להתחזק, במיוחד אחרי שהיא התעלפה הבוקר. יש לה שלושה ילדים ומישהו יצטרך לגדל אותם.

"הוא לבד, אמא, עם כל מה שקרה".

"הוא יהיה בסדר". מנוחה מנסה להבטיח.

"מחר הוא יבוא?" יפי רוצה להאמין. גם מנוחה. נס שפיצית מתחילה סוף סוף לבכות ומסיחה את דעת שתיהן מהבטחה שאי אפשר להבטיח. בסוף, אפילו אמא החזקה שלה מתעייפת. "אמא, מאוחר מאד. תלכי הביתה לישון. התינוקת ישנה וגם אני אישן עכשיו".

"מבטיחה שתנוחי? שלא תתאמצי ולא תעשי..." מנוחה בולמת את עצמה. מאוחר מדי היא נזכרת שהבקשה שהכי העליבה את יפי תמיד, היא לא לעשות שטויות.

"אני לא אעשה שטויות". יפי מתיזה.

"זה היה סתם..." מנוחה לא מצליחה לתקן, ויוצאת בהרגשה חמצמצה, ויפי כמובן בוכה.

היא רק מחכה שהוילון ייסגר אחרי אמא שלה, ומחכה עוד כמה דקות ליתר בטחון, ואז היא לוקחת את הטלפון. אמא שלה העבירה אותו למצב שקט. יש כמה שיחות שלא נענו, מחמותה, מפניני, משולמית, מהמנהלת שלה, ועוד כמה שלא רלוונטיות עכשיו. אין אף שיחה מאביגדור.

האובססיה של הבוקר תוקפת אותה שוב. היא לא תניח לו עד שיענה לה. שוב ושוב. ושוב. רבע שעה של ניסיונות מביא לתוצאה המיוחלת.

"אביגדור?"

"מה?"

"מה שלומך?"

"לא יודע".

"אביגדור!" היא מטלטלת את הטלפון בפראות. "אני בבית חולים. אחרי לידה! לא באת לבקר היום. מהבוקר אני לבד".

"אני מצטער". אביגדור מונוטוני, אדיש. יפי לא שומעת אף צער בקולו.

"אביגדור?" גוש גדול מטפס ליפי מהסרעפת, ממקם את עצמו בדיוק

באמצע הגרון, בין הקנה למיתרי הקול.

“אתה תבוא מחר?” יפי חייבת לוודא מעכשיו, גם כך אין סיכוי שתצליח להירדם הלילה.

“לא יודע.”

“אתה תבוא. אתה חייב!” משהו פוקע בה. “אני יודעת כל מה... שקרה ואנחנו נדבר ונתמודד עם זה, אביגדור, ביחד.”

“לא יכול.” משהו נסדק בקול שלו, סדק זעיר אבל יפי מזהה ומשתחלת לשם.

“אביגדור, אני מחכה עד תשע ואם אתה לא בא...” היא עוצרת, מחכה לראות אם משפט האיום יזיז לו, אך שתיקה עונה לה. “אם אתה לא בא, אני לוקחת את התינוקת ובאה הביתה.” היא נושפת בקולניות.

“אל תבואי.”

“אני אבוא. מחר בעשר אני בבית.”

“יפי”, סוף סוף. הקול - קולו של אביגדור. “יפי, תלכי. תלכי לאמא שלך. תלכי לפניני. תבני לך חיים אחרים. אל תבואי לבית של... רוצח.”

“אביגדור.” יפי בוכה בקול, לא אכפת לה שמעבר לוילון נקלטים הדי הבכי שלה. “אל תגיד שוב את המילה הנוראה הזו. אתה לא אשם. אתה לא! ו...” החלטיות שהיא לא הכירה מעולם נמסכת בה פתאום. “מחר בבוקר אני בבית.”

■ ■ ■

המרחק בין מקלט מספר אחד למקלט מספר שתיים הוא רק עשר דקות נסיעה, אבל ריני לא רוצה לעלות על אף אוטובוס עכשיו. היא לא רוצה לפגוש אנשים, היא גם צריכה לעשות סדר בראש, ולהכין מקום בלב למה שעומד לנחות עליה. חצי שעה של הליכה מהירה ברחוב המחשיך תהיה עכשיו ממש במקום.

המוח שלה גדוש במחשבות מכולכלות. הן משייטות בתוכו, מתנגשות,

מתנפצות, מבולבלות. ריני לא מבוהלת. לא עצובה. לא מרגישה, לא לפני שתגיע לשרה ברמן, שם תרשה לעצמה לקרוס.

נראה ששרה חיכתה לה ליד הדלת, כי אחרי דפיקה אחת, שרה ממלאת את הפתח וריני נופלת לתוך ידיה הפרושות, נבלעת בתוכה. המקלט שלה אף פעם לא מאכזב.

פעם, כשהיתה קטנה, היתה מדמיינת איך שרה נהיית אמא שלה, והיא - ריני - הבת שלה ממש, אחות של מירי ורבקי. אבל מאז גדלה והפסיקה לדמיין. שרה טובה גם בתור תחליף לאמא, וגם בתור מקלט, ובתור תחנת דלק.

כעבור רגע ריני מבחינה ששרה חבושה בפאה, ולרגליה נעלי הליכה.

“עמדת לצאת מהבית?” היא מבררת בחיפזון.

“הרגע חזרתי, ריני מותק”. שרה מושיבה אותה על הספה, מגישה לה כוס מים. “תשתי, ריני, את חיוורת מאד. איפה היית כל היום? הפכנו את העיר”.

“למה חיפשתם אותי? הייתי אמורה להיות בסמינר עד מאוחר, אף אחד לא אמור היה לחפש אותי”. ריני מתעקשת לשאול שאלות טיפשיות.

“ריני? ריני”. המבט של שרה אבוד, ריני לא זוכרת שאי פעם נתקלה במבט כזה אצל שרה החזקה, היודעת, הכל יכולה.

שרה בוחנת אותה. מעבירה מבט על החולצה הקמוטה. חולצה טובה, במצב חדש, אולי כדאי שריני תלבש חולצה ישנה של רבקי, לפני שמספרים לה?

“הייתי בחדר של הינדי. הלכתי לשם בבוקר. ישנתי חזק עד עכשיו. הייתי עייפה נורא”. ריני מנסה לפענח את המבט של שרה, הסוקר את בגדיה המקומטים.

“למה הלכת?”

ריני לא עונה. היא הלכה כי הבינה שקרה משהו, משהו ענק. שדה הקרב המוכר שלה הפך לשדה קטל, היא ראתה אש ותמורות עשן, הכל בער

סביבה. עם מלחמה כזו היא לא ידעה להתמודד. היתה מוכרחה לרוץ לבונקר, להתחפר בתוכו, לדאוג קודם כל שהיא עצמה לא תיפול בקרב. "בלילה לא ישנתי, אז נרדמתי חזק עד עכשיו. הינדי העירה אותי". ריני מתעקשת.

"מה היה בלילה, ריני?" שרה לא יודעת איך להגיע סוף כל סוף אל העיקר.

"היה". שפתיה של ריני נמתחות לפס צר, עיניה נעשות קשות וריקות. "ריני'לה". שרה נאנחת, לוקחת את כף ידה הקרה של ריני. "חיפשנו אותך המון, שעות".

"מי חיפש?"

"אני. הבנות שלי. אמא שלך. אחים שלך".

"ומשטרה?"

"אמא שלך לא הסכימה. לא רצתה שידעו שנעלמת".

כמובן.

"מה אמא שלי אמרה?"

"דואגת מאד. אבל יודעת שתחזרי". שרה חושבת שזה מספיק לריני, היא לא צריכה לדעת את כל מה שאמא שלה אמרה.

"היא אמרה שמתאים לי לברוח?" ריני מתעקשת להצית אש.

"ריני, זה מה שחשוב עכשיו?" שרה מחבקת אותה.

"לא, חשוב עכשיו ש... מתי... מתי הלוויה?" ריני מוציאה סוף סוף את הדברים לאוויר העולם. מאז ומעולם היא נחשבה למבריקה. המבטים הנסערים, השם שלהם שהוזכר בכל מקום, הרמקולים שחדרו מבעד לחלונות הפנימיה, הרמזים העבים של הינדי, המבט האבוד בעיניה של שרה. הכל צף עכשיו בבת אחת ונשפך לתוך הסלון של שרה ברמן.

"חיפשנו אותך הרבה שעות". שרה חוזרת שוב והחיבוק שלה מכאיב לריני. "עד לרגע שבו התחילה הלוויה לא הפסקנו לחפש אחרייך. נפתלי

לא הסכים שאבא שלכם יילך לדרכו האחרונה בלעדייך, אבל בסוף הרב אמר לא לעכב.

ריני קפואה בידיים של שרה. מנסה להמשיך להיות גליד קרח בלי רגשות, אבל פתאום הכל פורץ ממנה בנחשול אדיר.

אחרי הכל, שרה שואלת אותה מה היא רוצה לעשות עכשיו. אמא והאחים יושבים שבעה בבית.

“ואלישע?”

“אלישע מאושפז. סבתא שלך נמצאת איתו”. שרה חוזרת על מה שאמרה לה הינדי.

“אני רוצה לישון כאן”. ריני לוחשת. הפה שלה יבש, עיניה שורפות. למה, אבא? למה? איך זה קורה שבמקום עצב גולמי, משתלט עלי שוב הזעם הנורא הזה?

“ריני”, שרה חושבת שאולי היא לא מבינה, עדיין בהלם. “אמא שלך יושבת שבעה. את צריכה לחזור הביתה, להיות איתה. לשבת שם, עם כולם.”

“לא מסוגלת”.

“את כן”. שרה עוזרת לה לקום מהספה. “את בחורה חזקה מאד. תמיד היית. את תעשי את זה, ריני. בואי, אלוה אוֹתָךְ”.

“אני לא יכולה לשמוע את כל ה...” האשמות, הטחות, רעש, בלגן, חיצים, עוד מלחמה. אין לי כלי נשק עכשיו. אפילו לא בונקר.

“אני באה איתך. אהיה איתך שם כמה שתצטרכי”. שרה נאמנה לה. שרה האגדית. ריני אף פעם לא הבינה איך היא מצליחה להיות נאמנה לשני הצדדים בו זמנית, בלי לבגוד באף צד. זו יכולת כמעט על אנושית.

שרה איתך, שרה איתך, שום דבר לא יכול להיות גרוע באמת, כשהיא לצידיך. ריני מעודדת את רגליה הפקות. משכנעת את עצמה להתייצב, להמשיך לטפס במדרגות, ואחר כך לדפוק על הדלת ולהיכנס הביתה.

שקט וחושך מקבלים את פני שתיהן. בקצה הסלון יושבת אמא שלה

בכיסא נמוך, חנה דודתה לצידה, ריני יודעת שהיא צריכה לגשת לשם.
ל... מה בעצם עושים? מה אומרים? איך מתנהגים? מה מסבירים?

רק רגע חולף והן מבחינות בה. חנה קופצת מהכיסא, רצה אליה. אמא
שלה רק נועצת בה עיניים נפוחות מאד ואז עוברת הלאה, לשרה.

”תודה שהבאת אותה, שרה.”

חנה מחבקת את ריני, בוכה על כתפה, וריני חוששת שהקפיצים
המתוחים יפקעו עוד רגע, ויצליפו על חנה.

הבאת אותה. הביאו אותך, ריני. ותודה. ריני לא יכולה לעשות שום דבר.
רק ללכת לחדר שלה, לסגור את הדלת ולהיכנס למיטה. רגע, מותר
לשכב במיטה עם כרית ושמיכה?

דפיקות על דלת החדר שלה. וסדק צר. נפתלי, חיוור מאד, מציץ פנימה.
”אפשר?”

”תיכנס.”

”נעלמת, ריני.” הכאב בעיניו כל כך נוקב, שריני מוכרחה להסיט את
עיניה. ”חיכיתי לך עד הרגע האחרון, עד שלא יכולתי לעכב עוד.”

”סליחה, נפתלי. סליחה שהשארתי אותך לבד. לא יכולתי.” ליד נפתלי
ריני נהיית אחרת.

”אני מבין אותך.” נפתלי לוחש בעצב.

העיניים של שניהם מוצפות בדמעות טריות של יתמות. אחר כך נפתלי
חומק החוצה בדומיה, גם שרה ברמן מוודאת שהכל שקט ואז נפרדת
והולכת הביתה. וריני יודעת שהיא נשארת לבד עד הבוקר.